

KARBON PİYASALARI RAPORU

SAYI 20: GÖNÜLLÜ KARBON PİYASALARINDA GÜNCEL DÖNEM FİYAT ANALİZİ

Temmuz, 2026

1. Giriş

Geçmişte karbon kredilerinin değeri çoğunlukla proje türüne, bulunduğu ülkeye veya piyasadaki genel arz-talep durumuna göre değerlendirilirken, günümüzde kredinin ne kadar güvenilir ve şeffaf olduğu daha fazla önem taşımaktadır. Bir projenin gerçekten emisyon azaltımı veya karbon giderimi sağlayıp sağlamadığı, bu etkinin düzenli olarak takip edilmesi, bağımsız kuruluşlar tarafından doğrulanması ve ilgili emisyon azaltım faaliyeti tarafından karbon sertifikasyonu anlamında ortaya konan tüm performansın açık biçimde izlenebilmesi fiyat üzerinde doğrudan etkili olmaktadır.

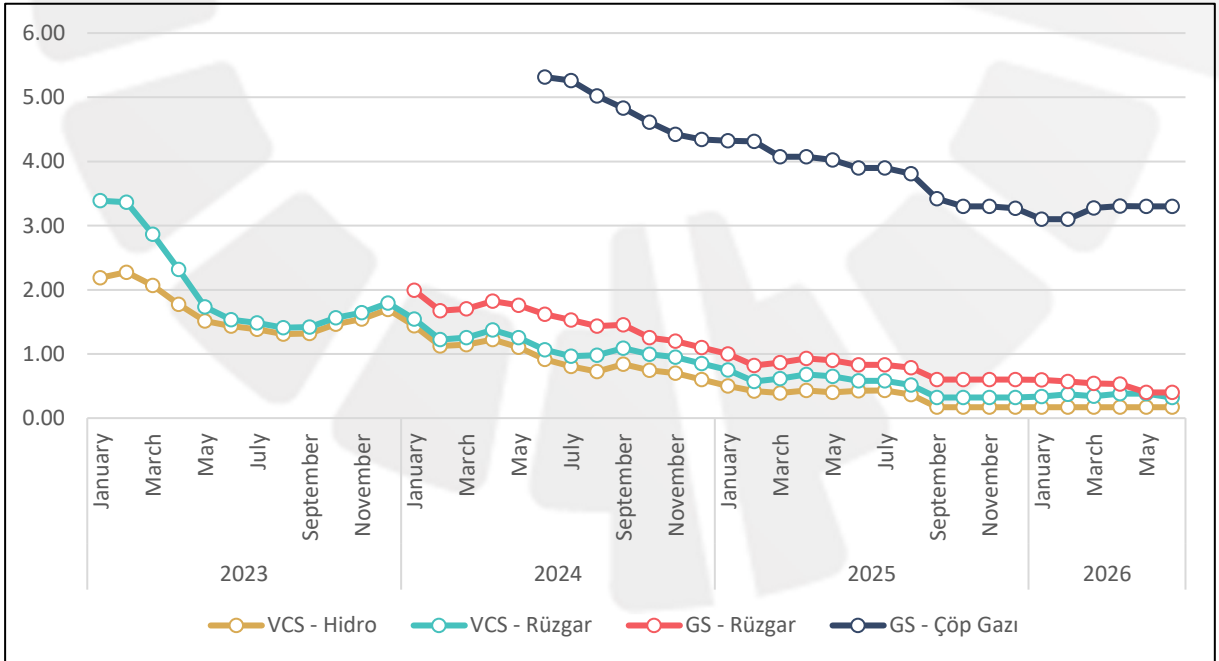
Bunun yanında, karbon kredilerinin hangi amaçla kullanılacağı da fiyatlandırmada önemli hale gelmiştir. Özellikle şirketlerin net sıfır, karbon nötr vb. emisyon azaltım hedefleri kapsamında kullanacağı kredilerde; kredinin uluslararası standartlara uygunluğu, çevresel faydalarının güvenilirliği ve olası itibar risklerinin düşük olması beklenmektedir. Bu nedenle alıcılar, yalnızca düşük fiyatlı kredilere değil, sağlanan emisyon azaltımları nezdinde daha güçlü kanıt ve doğrulamalara sahip, daha düşük belirsizlik taşıyan projelere yönelmektedir.

Ek olarak, yerel topluluklara ekonomik katkı sağlayan, istihdam yaratan, biyolojik çeşitliliği koruyan veya hava, su ve toprak kalitesine olumlu etki sunan projeler daha fazla ilgi görebilmektedir. Bu tür ek faydalar tek başına yüksek fiyat garantisi sağlamasa da, projenin alıcılar açısından daha değerli görülmesine ve benzer projelere kıyasla fiyat primi elde etmesine katkı sağlayabilmektedir. Dolayısıyla güncel piyasa koşullarında karbon kredisi fiyatı, yalnızca kaç ton emisyon azaltıldığıyla değil; bu azaltımın kalitesi, güvenilirliği, şeffaflığı ve projenin sağladığı ilave faydalarla birlikte değerlendirilmektedir.

2. Fiyat Analizi

2.1 Güncel Dönem Fiyatları

Giriş kısmında değindiğimiz hususlar, nihai alıcının kurum ölçeğindeki büyüklüğü veya gerçekleştirilen işlemin hacmi fark etmeksizin çok geniş bir kesimde karşılık bulmuştur. Alıcı perspektifinde yaşanan bu değişim, gönüllü karbon piyasalarının geçmişten günümüze en yaygın ve en çok tercih edilen proje türleri arasında yer alan Gold Standard (GS) ve Verified Carbon Standard (VCS) kapsamındaki rüzgâr, hidroelektrik ve çöp gazı (LFG) projelerine de yansımaktadır. Bu projeler uzun süredir piyasada yer almakta ve önemli miktarda karbon kredisi arzı sağlamaktadır. Ancak güncel piyasa koşullarında, aynı proje kategorisinde yer alan krediler arasında dahi proje yaşı, kredi dönemi, doğrulama kalitesi, ilave faydalar, ülke riski ve alıcı beklentilerine bağlı olarak önemli fiyat farklılıkları oluşabilmektedir. Bu nedenle, özellikle GS ve VCS kapsamında geliştirilen rüzgâr, hidroelektrik ve LFG projeleri için güncel fiyat hareketlerinin düzenli olarak takip edilmesi; proje sahiplerinin gelir beklentilerini daha gerçekçi biçimde belirlemesi ve karbon kredisi satış stratejilerini piyasa koşullarına uygun şekilde oluşturması açısından önem arz etmektedir.

Grafik 1. Fiyat Geçmişi

2.2 Son Rapora Göre Değişim

Ele aldığımız kredi türleri özelinde ilgili raporumuzun mart ayında yayımlanan sayısındaki fiyat verilerine kıyasla yaşanan değişimler aşağıda yer almaktadır.

Bir önceki başlıkta yer alan grafikte ve aşağıdaki tabloda verilen krediler 2020 yılına ait olup daha yeni yıllara ait krediler bir nebze daha yukarılarda konumlanabilmektedir. Giriş kısmında belirttiğimiz ve nihai alıcı noktasında artık daha farklı eğilimlerin olduğunu ortaya koyan durumlara bağlı olarak bilhassa piyasanın pik yaptığı geçmiş dönemlerde en çok tercih edilen kredi türlerinden olan Gold Standard – Rüzgâr kredilerindeki değer kaybı sürmüştür.

Yine mart ayında yayımladığımız raporda da değindiğimiz gibi, VCS'in güncel ücretlendirme şablonu olan **Fee Schedule** dokümanına göre ihraç bedeli (*issuance fee*) **0,23 \$** olarak belirlenmiş olup bu tarihten sonra ihraç edilen eski vintage kredilerin satış fiyatı anlamında kredi maliyetlerine ve hatta kimi zaman maliyetin de altına ineildiği görülmektedir.

Kredi Türü	Mart – 2026	Haziran – 2026	Değişim
VCS Hidroelektrik	0,17 \$	0,17 \$	-
VCS Rüzgâr	0,34 \$	0,32 \$	-6 % ▼
GS Rüzgâr	0,54 \$	0,40 \$	-26 % ▼
GS Çöp Gazı	3,30 \$	3,30 \$	-

Tablo 1. Fiyat Değişimleri

3. Sonuç

Gönüllü karbon piyasasının kredi ticareti nezdinde bu yılın başından beri en önemli önceliklerinden birisi CORSIA Faz – I süreci olup piyasada hâkim olan beklenti, uluslararası havayolu şirketlerinin oluşturmuş oldukları projeksiyonlar doğrultusunda ciddi hacimlerde alımlar yapmasıdır. Bu durum, piyasadaki yüksek hacimde CORSIA kredisi çekilmesi sonrası kurum ya da kuruluşların diğer gönüllü emisyon azaltım taahhütleri için piyasada kalan (*CORSIA olmayan*) kredilere yönelmesi anlamı taşımaktadır. Var olan arza ilişkin talebin artması, fiyatlarda da yukarı yönlü hareketi beraberinde getirebilir.

Bu dönemi doğru pozisyonu alabilmek için bekleyerek geçirmek bir seçenek olduğu kadar sahip olunan emtianın uygun koşullar oluştuğunda beklenmeden gelire dönüştürülmesi de bir diğer seçenektir.

ST Climate olarak, CORSIA uygun (*CORSIA Eligible*) olsun veya olmasın kredi ticareti noktasında siz değerli paydaşlarımızı doğru fırsatlarla buluşturmaktan memnuniyet duyacağımızı belirtir, saygılarımızı sunarız.

www.stclimate.com